

NIEUWSBRIEF

december 2017

Nieuwe procedure voor de combinatietest

Na de invoering van de NIPT als eerste screeningstest per 1 april 2017 is het aantal aanvragen voor de combinatietest (CT) sterk gedaald. Op 14 juni 2017 heeft de Programmacommissie ingestemd met een herinrichting van het proces van de CT. Kort samengevat betekende dit het volgende:

- Afbouwen van het aantal uitvoerende laboratoria van zeven naar één laboratorium voor alle regio's: Star-SHL.
- Het scheiden van de referentiefunctie en de uitvoerende taak. De referentiefunctie wordt door RIVM-GZB uitgevoerd.
- Volledig gebruik van Peridos. Alleen een papieren stroom voor zwangeren zonder BSN.
- Op verzoek van het Platform Regionale Centra blijft het aanbieden van twee wijzen van kansberekening gehandhaafd: zowel centraal via Lifecycle als decentraal via Astria.

Voor de SPSAO regio is de nieuwe procedure voor de combinatietest sinds 6 november ingevoerd. De overgang is soepel verlopen. Wij willen iedereen die hieraan heeft bijgedragen hartelijk bedanken voor hun inzet en medewerking.

Op de Peridos website vindt u alle instructies voor het aanvragen van de combinatietest. Wanneer een zwangere kiest voor de combinatietest, adviseren wij u om contact op te nemen met het echocentrum waar de NT meting zal worden uitgevoerd om de aanvraagprocedure af te stemmen.

Mededelingen van Star-SHL laboratorium

1. Per 1 januari 2018 zal de 2e pagina van het laboratorium aanvraagformulier in Peridos niet meer worden geprint. De gegevens van deze pagina zullen alleen nog digitaal naar Star-SHL worden gestuurd. Per 1 januari wordt dus alleen het bloedafnameformulier geprint dat de zwangere mee moet nemen naar degene die de bloedafname verzorgt.
2. Op de Peridos website staat een [nieuw werkafsprakendocument](#) van de Star-SHL over de labworkflow (de aanvraag- en uitslagprocedure via Peridos)
3. Bij de volgende release van Peridos in februari 2018 zal in het resultaten scherm in Peridos de volgorde van de velden waarin de MoM waarden staan van fbHCG en PAPP-A worden omgedraaid. Hiermee zal de volgorde van deze 2 parameters identiek zijn aan die in Astraia.

4. Rondom de feestdagen dienen centra die bloed afnemen rekening te houden met een aparte procedure voor het bewaren en het verzenden van serum. Zie hiervoor ook het [werkafsprakendocument](#).
5. Met ingang van 1 januari 2018 brengt Star-SHL voor de serumscreening € 61,26 in rekening, passend bij de geïndexeerde tarieven voor de combinatietest in 2018.

Wijziging kwaliteitseisen voor NT-echoscopist

De door de Programmacommissie ingestelde projectgroep 'beleid afname NT' heeft een voorstel gemaakt hoe om te gaan met de sterke daling van het aantal combinatietesten en daarmee het aantal NT-metingen dat gedaan wordt door de NT-echoscopist. De werkgroep Kwaliteit en het Platform Regionale Centra hebben beiden ingestemd met het voorstel en de Programmacommissie heeft op 30 november jl. geadviseerd dit voorstel uit te voeren. De wijzigingen zijn:

- De norm voor het minimale aantal NT-metingen wordt verlaagd naar minimaal 50 per jaar vanaf 1 september 2018.
- De Regionale Centra zullen vanaf 1 september 2019 op de nieuwe normaantallen toetsen. Tot 1 september 2018 zal er een gedoogbeleid zijn voor de normaantallen. Er zal wel een NT-beeldbeoordeling plaatsvinden in 2018.
- Wij adviseren NT-centra om hun metingen zoveel mogelijk te centraliseren bij een echoscopist.
- Indien een NT-echoscopist besluit om te stoppen met de NT meting, geef dit dan aan en dan wordt de overeenkomst per 1 september 2018 opgezegd. Een echoscopist kan ook eerder de kwaliteitsovereenkomst opzeggen. Hopelijk is er voor 1 september 2018 duidelijkheid over de 13 weken echo. Het is aannemelijk dat het juist de NT echoscopisten zijn die deze straks gaan uitvoeren.
- Wij adviseren echocentra om in de overgangsperiode (van heden tot 1 september 2018) zo min mogelijk nieuwe NT-echoscopisten aan te trekken. Beginnende echoscopisten moeten ook 50 NT verrichtingen halen. Na twee jaar wordt iemand een 'ervaren' NT-echoscopist. Bij beginnende echoscopisten kan een Regionaal Centrum besluiten eerder de trend te volgen op beeldbeoordelingen, de NT/CRL curve en de MoM-NT.

Requestorcode voor aanvragen combinatietest voor zwangeren zonder BSN

Bij een papieren aanvraag voor de combinatietest (voor een zwangere zonder BSN) dient de zogenaamde requestorcode te worden ingevuld. Dit is een unieke code per zorginstelling die nodig is voor de facturatie door het combinatietest laboratorium. U vindt de requestorcode voor het echocentrum in Peridos op het tabblad Beheer, optie Zorginstellingen en het item Requestorcode.

The screenshot shows the PERIDOS system interface. The user is logged in as A.N. Hartman (Regio: SPS Amsterdam). The main menu includes 'Beheer', 'Zorgverlening', 'Gegevens', and 'Rapportage'. The left sidebar shows a tree view with 'Zorginstellingen' expanded, and 'Requestorcode' selected. The main content area displays the 'Requestorcode' field for the 'Zorginstelling - Requestorcode' entry. The field contains the value 'FCAAMC', which is circled in red. The table below shows details for the care institution:

Requestorcode			
Naam zorginstelling	Amsterdam AMC	Regio	SPS Amsterdam en omstreken
Adres	22660	Contract code	S.01.803.1003.0014, N.01.803.1003.0015, C.01.803.1003.0016
Postcode, plaats	1100 DD Amsterdam	Soort zorginstelling	Ziekenhuis

Below the table, the 'Requestorcode' field is shown with the value 'FCAAMC' entered and circled in red.

NIPT – Geeft u het juiste aanvraagformulier mee?

In een heel enkel geval gebeurt het dat een bloedafnameformulier aan een verkeerde zwangere meegegeven wordt. Wilt u s.v.p. goed controleren dat formulieren met de juiste persoon mee gaan met behulp van twee identifiers: naam en geboortedatum bijvoorbeeld. Peridos nummers worden gekoppeld aan bloedbuizen en om verwisseling te voorkomen is het echt belangrijk dat zwangeren hun eigen aanvraagformulier mee krijgen!

Toestemmingsformulier niet mee met de bloedbuizen

Er worden regelmatig (getekende) 'Toestemmingsformulieren: Prenatale screening met NIPT' meegestuurd met de bloedbuizen naar het NIPT laboratorium. Dit is niet de bedoeling! Het getekende toestemmingsformulier gaat in het dossier van de verloskundig zorgverlener (mag in gescand opgeslagen worden). Een kopie of duplicaat is voor de zwangere zodat ze weet wat zij getekend heeft. **Wilt u bij de zwangere benadrukken dat dit formulier niet afgegeven hoeft te worden bij de bloedafname?** De bloedprikorganisaties zullen hier ook over geïnformeerd worden.

Hoe gaat de uitslag naar de zwangere?

Er zijn twee soorten afwijkende uitslagen, die als volgt worden gecommuniceerd:

1. **Aanwijzingen op down-, edwards of patausyndroom:** Deze uitslag staat in Peridos. De verloskundige wordt hierover niet gebeld door het laboratorium van het VUMC. Bij een verdenking op down-, edwards of patausyndroom kan de zwangere verwezen worden naar de perinatoloog van de afdeling prenatale diagnostiek voor aanvullende counseling en invasieve diagnostiek, indien gewenst.
2. **Verdenking nevenbevinding:** Bij een nevenbevinding neemt het laboratorium van het VUMC contact op met de klinisch geneticus van het AMC. De klinisch geneticus belt, na overleg met de aanvrager, de zwangere met een korte uitleg. De zwangere kan op korte termijn terecht bij de klinisch geneticus op de polikliniek voor counseling. De klinisch geneticus verwijst door naar de perinatoloog indien aanvullende diagnostiek geïndiceerd en gewenst is.

Als er in de uitslagbrief niets staat over nevenbevindingen dan betekent dit dat er geen aanwijzingen voor nevenbevindingen zijn gevonden. Nevenbevindingen worden **alleen** in de brief vermeld als er een nevenbevinding is gevonden. Dit wordt uitgelegd op de website en in de folder. Korte tijd is er een tekst zichtbaar geweest betreffende de uitslag nevenbevindingen. Dit heeft echter een data-technisch probleem tot gevolg gehad. Daarom is dit (tijdelijk) teruggedraaid.

Wat vinden zwangeren?

In een aantal praktijken verdeeld over Nederland willen de TRIDENT-2 onderzoekers, via de counselors, vragenlijsten uitzetten onder zwangeren. Het vragenlijstonderzoek geeft inzicht in de overwegingen van zwangere vrouwen om al dan niet deel te nemen aan prenatale screening (NIPT of combinatietest). Ook wordt onderzocht hoe zwangeren na de uitslag terugkijken op hun deelname.

Met de resultaten worden adviezen opgesteld hoe de informatie en begeleiding zo goed mogelijk aansluit op de behoefte van zwangeren en wordt een rapportage opgesteld voor VWS. We verwachten dat een praktijk binnen 4-5 maanden voldoende (eenmalig) vragenlijsten kan hebben uitgereikt. Voor uw deelname ontvangt u (uw praktijk) een kleine financiële vergoeding in de vorm van een tegoedbon. Het onderzoek wordt mede mogelijk gemaakt door ZonMw. Meer informatie over de TRIDENT studies vindt u op www.meeroverNIPT.nl

Als u (of uw praktijk) interesse heeft in deelname, mailt u dan naar trident-studie@vumc.nl (onderwerp: "vragenlijstonderzoek"). De onderzoekers sturen u dan meer informatie. U kunt daarna beslissen of u mee wilt doen. Wij hopen op een grote respons!

Counseling

Informatie op de site van de praktijk over de prenatale screening: een voorbeeld tekst

Vanaf 1 april 2017 is de website www.onderzoekvanmijnongeborenkind.nl beschikbaar. De zwangere en haar partner vinden hier informatie over prenatale screening op down-, edwards- en patausyndroom en over de 20 wekenecho. De website bevat ook de keuzehulp 'Bewust kiezen'.

Het RIVM-CvB heeft een standaardtekst gemaakt die u kunt gebruiken voor op uw website.

Hieronder de tekst.

In de zwangerschap kunt u uw ongeboren kind laten onderzoeken op een aantal aangeboren aandoeningen, zoals down-, edwards- of patausyndroom, een open rug of een hartafwijking. Dit heet prenatale screening. U kunt kiezen voor twee onderzoeken:

- *de prenatale screening op down-, edwards- en patausyndroom.*
- *of de 20 wekenecho, dat is een onderzoek naar lichamelijke afwijkingen.*

U bepaalt zelf of u deze onderzoeken wilt laten doen.

Bij uw eerste gesprek vraagt de verloskundige of gynaecoloog of u meer wilt weten over deze screeningen. Wilt u zich alvast voorbereiden op dit gesprek? Lees dan de informatie op www.onderzoekvanmijnongeborenkind.nl. Op deze site vindt u ook een keuzehulp Bewust kiezen en tips over hoe u met uw partner of anderen kunt bespreken of u deze onderzoeken wilt. Verder kunt u er verhalen lezen van vrouwen die ook moesten kiezen of zij dit onderzoek wilden laten doen.

Registratie van counselinggesprek in Onatal

Graag willen wij de Onatal-gebruikers erop wijzen dat bij uitgevoerde counseling de volgende twee onderwerpen van het counselinggesprek ingevuld kunnen worden: SEO of Prenatale screening op down-, edwards- en patausyndroom (afgekort tot PNSDEP). **Vul hier dus niet combinatietest of NIPT in, want dit zorgt voor foutmeldingen in Peridos!**

Peridos

Contactgegevens

Het tabblad '[Contact](#)' op de Peridoswebsite is aangepast en uitgebreid met contactgegevens van de NIPT laboratoria en combinatietest laboratoria; deze is verdeeld in rubrieken zodat er sneller naar het juiste adres kan worden gezocht voor vragen over aanvragen en uitslagen.

Veel gestelde vragen

Aan de FAQ bij [NIPT](#) en [combinatietest](#) op de Peridos website is informatie toegevoegd over wat een gebruiker in Peridos kan zien en doen met de rollen '(Ondersteunende) zorgfunctionaris NIPT en Combinatietest – labaanvraag' en '(Ondersteunende) zorgfunctionaris NIPT en Combinatietest'

Contracten en overeenkomsten in Peridos

Vanwege de herzieningen in de bestuurlijke structuur van alle Regionale Centra worden ook de samenwerkingsovereenkomsten met counselingpraktijken en de SEO- en NT echocentra en de individuele kwaliteitsovereenkomsten met counselors, SEO- en NT-echoscopisten gewijzigd. De overeenkomsten worden inhoudelijk geactualiseerd, passend bij de huidige afspraken binnen het programma prenatale screening en wijzigingen vanwege de herziening in de bestuurlijke organisatie. Omdat alle overeenkomsten in Peridos staan, zult u bij het inloggen in Peridos, de vraag krijgen om

akkoord te gaan met de herziene versie van de overeenkomst. De geactualiseerde samenwerkingsovereenkomsten met de counselingspraktijken en de echocentra worden begin 2018 aangeboden. De aangepaste kwaliteitsovereenkomsten met de individuele zorgverleners volgen later.

Persoonlijk email adres in Peridos

Alle gebruikers van Peridos worden verzocht uiterlijk 1 januari een e-mailadres in te vullen bij het veld 'e-mailadres persoonlijk'. Dit veld staat in Peridos onder het tabblad 'beheer'.

Het e-mailadres persoonlijk dient te voldoen aan de volgende kenmerken:

- iedere contractant dient een **uniek email-adres** in te voeren in Peridos; een email-adres dat door meerdere personen wordt gebruikt mag **NIET** (bijvoorbeeld niet: info@verloskundigenpraktijk.nl);
- u dient overal gebruik te kunnen te maken van hetzelfde (in Peridos ingevoerde) e-mailadres. Wanneer u bijvoorbeeld bij meerdere praktijken werkzaam bent, is het niet toegestaan om een e-mailadres van praktijk A te hebben genoteerd, als u hier geen gebruik van kunt maken bij praktijk B;
- het e-mailadres hoeft geen privé-e-mail te zijn, maar dat mag wel;
- u mag bij het veld 'e-mailadres werk algemeen' hetzelfde e-mailadres gebruiken als voor 'e-mailadres persoonlijk', zolang het een uniek e-mailadres is;

Vanwege aangescherpte privacy- en informatiebeveiligingseisen worden er binnenkort aanpassingen gedaan wat betreft de instellingen van wachtwoorden in Peridos. Voorheen konden zorginstellingbeheerders en medewerkers van de SPSAO wachtwoorden aanmaken en wijzigen voor Peridos-gebruikers. Vanaf medio november is dat niet meer mogelijk. Nieuwe gebruikers en gebruikers die hun wachtwoord zijn vergeten, kunnen alleen zelf een nieuw wachtwoord aanvragen. Het 'e-mailadres persoonlijk' gaat Peridos gebruiken voor het versturen van een e-mail met daarin een link waar een wachtwoord kan worden gewijzigd.

Vertalingen van de folders screeningen

Uit een inventarisatie onder gebruikers blijkt dat de tien vertalingen van de folders over prenatale screening tijdens en na de zwangerschap onvoldoende bekend zijn.

U vindt de vertalingen op [de website van het RIVM](#). Door op een folder te klikken opent de pagina zich waarop behalve de Nederlandstalige folder ook de tien vertalingen staan. [Lees meer](#)

Ouders kunnen de Nederlandstalige folders opvragen bij hun verloskundig zorgverlener of huisarts.

Verplichte nascholing voor alle counselors

Zoals bekend gemaakt op de website van het RIVM, zijn alle counselors, **verplicht** om in ieder geval één keer in de twee jaar de scholing Counseling prenatale screening te volgen. Counselors die voor 1 januari 2017 een counselingscursus hebben gedaan moeten vóór 1-1-2019 geschoold zijn. Counselors die in 2017 een counselingscursus hebben gedaan, moeten 2 jaar na dato op herhalingsoefening. De Academie Verloskunde Amsterdam Groningen (AVAG) biedt deze 'Reguliere bijscholing vaardigheid counseling prenatale

screening' aan. AVAG is daartoe als opleidingsinstituut geaccrediteerd en erkend door de Regionale Centra. Tijdens de scholing werk je aan je professionele ontwikkeling en groei als counselor en daarnaast biedt de scholing oefensituaties waarin u uw counselingsvaardigheden verder ontwikkelt. Dit gebeurt allemaal vanuit de basisvisie op counselen en de kernwaarden: oprechtheid/congruentie, empathie en onvoorwaardelijke positieve acceptatie/waardering naar jezelf, de cliënte (en haar partner).

De eerstvolgende mogelijkheden om de scholing te volgen vindt u via [de link](#).

WFE symposium 16-01-2018 Save the date!

Op 16 januari 2018 vindt het WFE Symposium plaats in De Rheeorst in Ede. Meer info volgt!

Fijne
Feestdagen
Voorspoedig
2018

Pajkrt.

Prof. dr. Eva Pajkrt, Directeur SPSAO

Afdeling Obstetrie, H4-272, Postbus 22660 1100 DD Amsterdam. Ingeschreven K.V.K. 34289424